

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño de escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico IV
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	Nome e apelidos: María Jesús Ramos Calvelo Horario titorías: Ver Web ESAD Despacho: S2 Contacto: chusrc@edu.xunta.gal
	Nome e apelidos: Horario titorías: Despacho: Contacto:
DESCRIPCIÓN	Coñecemento avanzado dos principios de estrutura, forma, cor, textura, espazo e volume aplicados aos deseños de espazo escénico. Integración da iluminación, vestuario e o resto dos elementos que compoñen o feito escénico dentro do espazo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ter adquiridos as competencias das materias de Espazo Escénico III
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐ Portugués ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal.
T7	Utilizar las habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse axeitadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e medioambiental e cara á diversidade.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais sociais e artísticos e a os avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar os canles axeitados de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudiar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer os aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Establecer un proceso de traballo creativo, eficaz e personalizado que potencie as capacidades e recursos de cada alumno, motivándoo en todo momento.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6
2. Saber adaptar o deseño aos medios materiais e humanos que se nos ofrece.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6
3. Amosar unha actitude positiva para a adaptación a múltiples retos creativos.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6
4. Interpretar, traducir e expresar sensacións e emocións a través dun linguaxe plástico propio.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6

5. Relacionar todos os elementos que conforman e interveñen no espazo escénico, como parte dun conxunto con elevado valor dramático.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6
6. Saber expresar, xustificar e defender a través da exposición oral calquera idea, proxecto ou proceso de traballo, duna maneira estruturada, convincente e rigoroso.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Metodoloxía de deseño escenográfico.	1.1. Etapas y subetapas <ul style="list-style-type: none"> - Ferramentas de deseño. - Investigación creativa. 	10
2. Estudo e realización do deseño escenográfico realista.	2.1. Metodoloxía de deseño escenográfico. 2.2. Estudo de distintas propostas escenográficas realistas. 2.3. Resolución de proxectos de escenografía fija. <ul style="list-style-type: none"> - Dos bosquejos iniciais aos definitivos. - Planos de implantación e tipos de planos. - Da maqueta de traballo a maqueta definitiva. 2.4. Presentación e defensa de proxectos.	30
3. Estudo e realización do deseño escenográfico no realista.	3.1 Metodología de diseño escenográfico según os diferentes tipos de producións teatrais.. 3.2 Estudo de propostas escenográficas no realistas. 3.3 Resolución de proxectos <ul style="list-style-type: none"> - Bosquexos da escenografía xeral y de cambios de escena. (story board) - Planos: planos de implantación, planos de cambios de escena, plano aforo.... - Integración do vestuario en relación ao espazo deseñado. - Integración da iluminación en relación o espazo deseñado. - Maqueta real ou virtual. - Memoria de materiais. 3.4. Presentación e defensa de proxectos.	50
TOTAL SESIÓNS		90

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	8		8
Exposición maxistral			
Exposición práctico-teórica	8	7	15
Práctica individual	24	10	34
Práctica colectiva	24	10	34
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias	4		4
Outros			
Titorías individuais	8	4	12
Titorías de grupo	4		4
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	4		4
Actividades de avaliación. Revisión	6	4	10
TOTAL	90	35	125
PORCENTAXE	72%	28%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Descrición	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeneral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.
Exposición práctico-teórica	Explicación teórica como base introdutoria para o desenvolvemento posterior dun proxecto de carácter práctico.
Prácticas individuais	O alumnado terá que desenvolver dunha maneira individual proxectos de carácter práctico, con obxectivo de conseguir as competencias necesarias.
Actividades complementarias	Faranse actividades complementarias cara o desenvolvemento dos obxectivos principais.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os compañeiros da clase os resultados dos exercicios, proxectos...

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial</i> : O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inqedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica</i> : O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Entrega e realización de proxectos	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	80%
Asistencia, actitude, entregas a tempo e participación en clase.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Exame de carácter teórico - práctico.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	20%
O alumnado terá que presentar o mesmo día do exame os exercicios e proxectos relacionados co temario visto ao longo do curso.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	80%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Descrición	descrición	
Exame de carácter teórico - práctico.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	20%
O alumnado terá que presentar o mesmo día do exame os exercicios e proxectos relacionados co temario visto ao longo do curso.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T11, T12, T13, T15, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE2, EE5, EE6	80%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

Referencias básicas

BACHELARD, Gaston. *La poética del espacio*. Ed. Fondo de Cultura Económica, París (1994).

BREYER, Gastón. *La escena presente*. Ediciones Infinito. Buenos Aires (2008).

BROOK, Peter. *El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro*. Ed. Península, Barcelona (2001).

DETERICH, Genoveva. *Diccionario del Teatro*. Alianza Editorial, Madrid (1995).

DONDIS, Donis A. *La sintaxis de la imagen*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

GORDON CRAIG, Edward. *El arte del teatro*. Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).

HOWARD, Pamela. *Escenografía*. Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*. Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACGOWAN, Kenneth y MELNITZ, William. *Las edades de oro del teatro*. Ed. Fondo de Cultura Económica, México (1964).

MARTÍNEZ, Jara. *Manual de espacio escénico*. Ediciones Tragacanto. Granada (2017)

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*. Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*. Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

PAVIS, Patrice. *Diccionario del teatro*. Ed. Paidós. Barcelona (1998).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*. Ed. Cátedra, Madrid (1990).

RUDOLF, Arnheim. *Arte y percepción visual*.
Ed. Alianza, Madrid (2006).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*.
Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Ao longo do curso o profesor engadirá referencias bibliográficas segundo os temas vistos na aula.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

OBSERVACIÓNS E RECOMENDACIÓNS

- O presente programa docente poderá ser modificado en función das necesidades da materia.
- Os traballos escritos deberán ser presentados segundo a norma establecida polo centro, que se axusta a IP701.16 del apartado 7 do Manual de Calidade. Será imprescindible ter en conta a ortografía e a redacción.
- Ao finalizar o curso académico o alumnado terá que facer a recollida dos materiais persoais que estén no aula.
- Realizarase unha integración de Espazo Escénico IV coa materia Literatura Dramática II.